

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 124/03-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Bárányu a Ľubomíra Dobríka na neverejnom zasadnutí 3. septembra 2003 prerokoval sťažnosť M. H., bytom M., zastúpeného advokátom JUDr. F. K., Advokátska kancelária, P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 497/99 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 497/99 p o r u š i l základné právo M. H., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. M. H. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd v Prešove povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd v Prešove je p o v i n n ý uhradiť trovy právneho zastúpenia M. H. advokátovi JUDr. F. K., Advokátska kancelária, P., vo výške 4 556 Sk (slovom štyritisícpäťstopäťdesiatšesť slovenských korún) do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti M. H. vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2003 doručená sťažnosť M. H., bytom M. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. F. K., Advokátska kancelária, P., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu v Prešove (ďalej len „okresný súd“) v konaní o náhradu škody z choroby z povolania vedenom pod sp. zn. 8 C 497/99.

Sťažovateľ žiadal vyslovenie porušenia vyššie označeného základného práva a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 50 000 Sk.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 124/03-7 zo 4. júna 2003 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

V rámci prípravy ústneho pojednávania sa na základe žiadosti ústavného súdu k opodstatnenosti prijatej sťažnosti písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný

súd, zastúpený jeho predsedom, vyjadrením č. U-3003/03 z 3. júla 2003 a sťažovateľ, zastúpený svojím právnym zástupcom, stanoviskom z 11. júla 2003.

Okresný súd vo vyjadrení k opodstatnenosti prijatej sťažnosti konštatoval, že „opísanie priebehu konania sťažovateľom v podstate zodpovedá obsahu spisu, až do nariadenia znaleckého dokazovania“. Ďalej uviedol, že „dĺžka konania bola ovplyvnená dĺžkou znaleckého dokazovania, ktoré podľa vyjadrenia znalkyne nebolo jednoduché“, v čom podľa názoru okresného súdu „je vidieť faktickú zložitosť vecí“. Okresný súd tvrdil, že „v predmetnom konaní postupoval správne“, a pokiaľ od nápadu veci do vykonania prvého úkonu sudcu uplynulo dlhšie časové obdobie, poukázal na to, že „k 1. 12. 1999 bolo v senáte ... 703 nevybavených vecí a z toho 240 nad 1 rok“.

Právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu uviedol, že „ním uvádzaná argumentácia neobstojí, a procesný postup súdu nemôže liberovať ani oneskorené podanie znaleckého posudku s odôvodnením, že sa jedná o právne zložitú vec. Taktiež nemôže byť na ujmu účastníka konania tá skutočnosť, že sudkyňa ..., ktorej bola vec pridelená, mala k uvedenému obdobiu nevybavených 703 vecí. Je totiž povinnosťou štátu, aby v rámci obsadenia sudcovských miest zabezpečil toľko miest, koľko to vyžaduje potreba prejednávaných vecí, pretože počet nevybavených vecí a jeho nárast nie je dôvodom k tomu, aby bolo porušované základné právo účastníka konania“.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetnú sťažnosť prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe písomne podaných stanovísk účastníkov a obsahu dotknutého súdneho spisu.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci.

Sťažovateľ podal okresnému súdu 25. novembra 1999 žalobu o náhradu škody z choroby z povolania.

Prvé procesné úkony vykonal okresný súd 22. januára 2001 (keď vytýčil termín pojednávania na 19. jún 2001, zaslal žalovanej žalobu na vyjadrenie a súčasne od nej žiadal predložiť mzdové listy sťažovateľa), pričom tieto úkony písomne vyhotovil až 21. mája 2001 a doručil ich účastníkom 23., resp. 25. mája 2001.

Sťažovateľ 3. apríla 2001 urgoval vytýčenie pojednávania a konanie vo veci.

Žalovaná doručila 4. júna 2001 vyjadrenie k žalobe a 18. júna 2001 navrhla vypočúť ako svedka svoju mzdovú účtovníčku A. D.

Na pojednávaní konanom 19. júna 2001 za prítomnosti sťažovateľa, jeho právneho zástupcu a zástupcu žalovanej boli vykonané prednesy vyššie uvedených zástupcov a výsluch sťažovateľa. Pojednávanie bolo odročené na 9. október 2001 za účelom doplnenia žaloby sťažovateľom, predloženia listinných dôkazov žalovaným a predvolania navrhovaného svedka.

Na pojednávaní konanom 9. októbra 2001 (prítomní sťažovateľ a právni zástupcovia účastníkov) boli vykonané prednesy právnych zástupcov a výsluch svedkyne A. D. Sťažovateľ žiadal vykonať znalecké dokazovanie „na určenie jeho renty za celé žalované obdobie“. Pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom vykonania znaleckého dokazovania.

Okresný súd uznesením č. k. 8 C 497/99-75 z 2. novembra 2001 pribral do konania znalca A. G. na výpočet náhrady za stratu na zárobku sťažovateľa a výpočet jeho priemerného zárobku za použitia valorizácie. Na vypracovanie posudku stanovil znalcovi lehotu 60 dní (toto uznesenie expedoval okresný súd až 8. januára 2002 a doručil ho účastníkom a znalcovi 9., resp. 14. januára 2002). Sťažovateľ zložil zálohu na vykonanie znaleckého dokazovania 1. februára 2002.

Okresný súd 18. februára 2002 zaslal súdny spis znalcovi. Ten 8. marca 2002 oznámil, že po preštudovaní spisu zistil, že je potrebné doplniť dôkazný materiál, o čo požiadal okresný súd. Okresný súd po uplynutí 7 mesiacov 11. októbra 2002 vrátil znalcovi súdny spis s tým, že požadované doklady si má vyžiadať priamo od žalovanej.

Sťažovateľ 6. novembra 2002 žiadal okresný súd o doručenie znaleckého posudku a vytýčenie termínu pojednávania.

Dátumom neoznačeným listom (zrejme z mesiaca november 2002) znalec navrhol okresnému súdu upraviť znenie uloženej mu úlohy, prípadne telefonicky mu potvrdiť vykonanie dokazovania v rozsahu uznesením stanovenej úlohy (podľa názoru znalca časť nároku sťažovateľa je premlčaná a vykonať dokazovanie o tejto časti - období - by bolo neúčelné).

Podľa úradného záznamu zo 4. decembra 2002 bol v tento deň znalec telefonicky upozornený na urýchlené vypracovanie znaleckého posudku s tým, že okresný súd uloženu mu úlohu nemení (okresný súd žiadal predložiť posudok do 30 dní).

Dňa 10. februára 2003 žiadal znalec o predĺženie termínu vypracovania posudku do konca februára 2003. Okresný súd jeho žiadosti telefonicky 11. februára 2003 vyhovel.

Znalec 3. marca 2003 predložil okresnému súdu znalecký posudok č. 2/2003, ktorý podľa pokynu zákonnej sudkyne z 31. marca 2003 mal byť zaslaný na vyjadrenie účastníkom (a bol im doručený až 1., resp. 9. júna 2003).

Opatrením predsedu okresného súdu z 1. apríla 2003 bola týmto dňom pridelená predmetná občianskoprávna vec inej sudkyňi z dôvodu výkonu stáže doteraz vo veci konajúcej sudkyne na Krajskom súde v Prešove (od 1. apríla 2003 do 31. decembra 2003).

Dňa 11. júna 2003 bolo doručené okresnému súdu vyjadrenie žalovanej k znaleckému posudku.

Dňa 10. júla 2003 bol súdny spis doručený ústavnému súdu.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre splnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa naplní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to

najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd aj v predmetnom prípade bral do úvahy skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/92 a iné) relevantnú pre rozhodnutie, ako aj právnu povahu (charakter) veci.

Predmetom konania na okresnom súde vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 497/99 je rozhodovanie o náhrade škody z choroby z povolania (náhrade za stratu na zárobku), ktoré predstavuje podľa názoru ústavného súdu právne zložitú (z hľadiska právnej úpravy a jej aplikácie) problematiku.

Rozhodovanie v danej veci predstavuje určitý stupeň faktickej zložitosti súvisiacej s výpočtom priemerného zárobku, jeho valorizácie a výpočtom samotnej výšky náhrady za jednotlivé roky rozhodného obdobia prostredníctvom súdom nariadeného znaleckého dokazovania. Vzhľadom na doterajší priebeh konania (nutnosti výkonu znaleckého dokazovania) ústavný súd môže pripísať jeho zdĺhavý priebeh čiastočne aj na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci.

Vychádzajúc zo samotnej dĺžky konania (vyše 3 rokov a 7 mesiacov), jeho priebehu a doteraz dosiahnutých výsledkov ústavný súd uzatvára, že aj napriek predchádzajúcemu konštatovaniu určitej faktickej náročnosti predmetnej veci nejde o také okolnosti, ktoré by zdôvodňovali doterajšiu dĺžku konania (znalecké dokazovanie trvalo od prvého doručenia súdneho spisu znalcovi 18. februára 2002 do predloženia znaleckého posudku 3. marca 2003 12 mesiacov a 2 týždne, pričom 7 mesiacov bol znalec nečinný v dôsledku oneskoreného - v bode 3 nižšie uvedeného - zaslania mu uznesenia na jeho ďalší postup v znaleckom dokazovaní od okresného súdu).

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil takú závažnú skutočnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho

ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prierahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci, a to nielen z hľadiska sťažovateľom namietaných zbytočných prierahov spôsobených súdom, ale aj z hľadiska celkového priebehu súdneho konania.

Ako to z vyššie uvedeného chronologického priebehu súdneho konania zisteného zo súdneho spisu sp. zn. 8 C 497/99 vyplýva, okresný súd po vykonaní prípravných úkonov uskutočnil prvé pojednávanie (16. júna 2001) 17 mesiacov po doručení žaloby (25. novembra 1999), pričom bol nečinný (nevykonal žiadny procesný úkon) odo dňa doručenia žaloby do vytýčenia termínu prvého pojednávania 22. januára 2001 vyše 13 mesiacov, pričom túto dobu je potrebné predĺžiť o ďalšie 4 mesiace nečinnosti súvisiacej s expedovaním predvolania účastníkom až 21. mája 2001 a ich doručením 23., resp. 25. mája 2001.

Ďalšie pojednávanie nariadil okresný súd na 9. október 2001, teda o 4 mesiace po prvom pojednávaní, pričom za túto dobu nevykonal žiadny procesný úkon a účastníkom na predloženie požadovaných dokladov (resp. špecifikáciu žaloby) mohol uložiť pomerne kratšiu lehotu. Dobu 4 mesiacov medzi prvým a druhým pojednávaním považuje ústavný súd vzhľadom na úkony, vykonanie ktorých požadoval okresný súd od účastníkov (predloženie listinných dôkazov a špecifikáciu žaloby), za neprimeranú. Uvedený názor potvrdzuje aj skutočnosť, že žalovaná splnila povinnosť uložení jej na prvom pojednávaní už 22. júna 2001 a sťažovateľ 4. júla 2001.

Obranu okresného súdu zdôvodnenú náročnosťou znaleckého dokazovania, ktoré ako „faktická zložitosť vecí“ ovplyvnilo dĺžku konania, ústavný súd akceptoval len čiastočne. Pojednávanie konané 9. októbra 2001 bolo odročené na neurčito za účelom vykonania znaleckého dokazovania, uznesenie o pribratí znalca bolo vypracované 2. novembra 2001, expedované 8. januára 2002 a doručené dotknutým

osobám 9., resp. 14. januára 2002. Súdny spis bol predložený znalcovi 18. februára 2002, teda samotné znalecké dokazovanie pričinením okresného súdu začalo až 4 mesiace po pojednávaní, na ktorom bolo o ňom rozhodnuté.

Nečinnosť znalca v trvaní 7 mesiacov (8. marca 2002 znalec požiadal okresný súd o pomoc pri zabezpečení doplňujúcich údajov a dokladov, tento mu však až 11. októbra 2002 vrátil súdny spis s pokynom, že si ním požadované materiály má zabezpečiť sám od žalovanej) bola taktiež zapríčinená postupom okresného súdu. Dĺžka znaleckého dokazovania v trvaní 1 roka a 2 týždňov (od 18. februára 2002 - zaslanie súdneho spisu znalcovi - do 3. marca 2003 - predloženie znaleckého posudku) bola negatívne ovplyvnená vyššie dokumentovaným postupom okresného súdu v trvaní vyše 7 mesiacov, pričom ďalšie prieťahy v konaní spôsobil okresný súd tiež svojím zdĺhavým postupom pri samotnom nariadení znaleckého dokazovania a doručení súdneho spisu znalcovi, čo trvalo 4 mesiace.

Ďalším prieťahom v konaní spôsobeným okresným súdom bolo zdĺhavé vyše 3-mesačné doručovanie znaleckého posudku účastníkom konania na vyjadrenie. Znalecký posudok bol doručený okresnému súdu 3. marca 2003, zákonná sudkyňa dala 31. marca 2003 pokyn na jeho zaslanie účastníkom, pričom doručenie bolo vykonané až 1., resp. 9. júna 2003.

V období po pridelení veci inej sudkyňi (od 1. apríla 2003 do 10. júla 2003, keď bol súdny spis doručený ústavnému súdu) nebol vykonaný okresným súdom žiadny procesný úkon. Tvrdenie okresného súdu, že táto nečinnosť v trvaní vyše 3 mesiacov bola spôsobená účastníkmi konania (žalovaná predložila okresnému súdu svoje vyjadrenie k znaleckému posudku 11. júna 2003 a sťažovateľ „zatiaľ vôbec nie“), ústavný súd neakceptoval. Ako to z vyššie uvedeného vyplýva, toto obdobie nečinnosti spôsobil okresný súd ním zavineným zdĺhavým doručovaním znaleckého posudku účastníkom od 31. marca 2003 do 9. júna 2003.

Obranu okresného súdu spočívajúcu vo vysokom nápade vecí a v personálnych problémoch ako dôvodu, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou priet'ahy v konaní, ústavný súd neakceptoval. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 18/98, II. ÚS 52/99) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní.

Ústavný súd predovšetkým konštatoval, že súdne konanie v predmetnej veci, ktoré sa na okresnom súde začalo 25. novembra 1999, je stále na súde prvého stupňa bez jeho rozhodnutia vo veci samej. Podľa názoru ústavného súdu táto zdĺhavosť konania vzhľadom na jeho predmet môže byť z hľadiska čl. 48 ods. 2 ústavy akceptovaná len vo výnimočných prípadoch. Predmetné konanie okresného súdu takýmto prípadom podľa názoru ústavného súdu nie je.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu právo zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy sa môže realizovať len prostredníctvom takého konania (činnosti) súdov, ktoré smeruje k odstráneniu právnej neistoty, kvôli ktorej sa občan obrátil na orgán súdnej moci. K zbytočným priet'ahom v súdnom konaní môže dôjsť nielen samotným nekonaním príslušného súdu, ale aj takou činnosťou súdu, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníka súdneho konania, teda k právoplatnému rozhodnutiu vo veci, s ktorou sa obrátil na súd. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány (napr. všeobecné sudy) vec len prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony (bez ohľadu na ich počet) a právoplatne nerozhodli (napr. II. ÚS 64/99, I. ÚS 98/99, I. ÚS 10/98).

Vychádzajúc z dôvodov vyššie uvedených v bode 1 (hodnotenie podľa kritéria zložitosti veci), z platnej právnej úpravy a z postupu súdu (organizovania jeho

procesného postupu) v predmetnom občianskoprávnom súdnom konaní nemožno hodnotiť postup okresného súdu v posudzovanej veci ako postup, ktorý by zodpovedal ústavou priznanému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a príslušným ustanoveniam Občianskeho súdneho poriadku, ktoré sú nevyhnutným predpokladom spoločensky efektívneho, t. j. rýchleho a účinného poskytnutia právnej ochrany.

Vyššie uvedený postup okresného súdu spôsobujúci zdĺhavosť namietaného konania (trvajúceho už vyše 3 rokov a 8 mesiacov) nevykazoval podľa názoru ústavného súdu znaky plynulého a efektívneho konania a bol teda konaním so zbytočnými prietáhmi v trvaní prevyšujúcim 2 roky.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal z dôvodu, že „zdĺhavosť konania ... predlžuje stav právnej neistoty ... do takej miery, že sa jeho právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym“, priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 50 000 Sk.

Podľa názoru ústavného súdu priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ako náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch prichádza do úvahy predovšetkým v tých prípadoch, keď porušenie základného práva alebo slobody nie je už možné napraviť. To znamená, že neprichádza do úvahy zrušenie rozhodnutia alebo opatrenia, resp. uvedenie do pôvodného stavu. Daný prípad je práve takýto. Preto prichádza v tomto prípade do úvahy primerané finančné zadosťučinenie, ktoré je peňažnou protihodnotou utrpenej nemajetkovej ujmy (napr. I. ÚS 15/02). V danom

prípade ústavný súd považoval vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, ako aj zásadu spravodlivosti za primerané priznať sťažovateľovi sumu 20 000 Sk.

Právny zástupca sťažovateľa žiadal ústavný súd o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia podľa ustanovenia § 13 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“) za dva úkony právnej pomoci a dva režijné paušály spolu 4 556 Sk. Túto sumu odvodil od požadovaného primeraného zadost'učinenia vo výške 50 000 Sk.

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách požadovaných právnym zástupcom sťažovateľa vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ bol sčasti vo veci úspešný, a preto je potrebné rozhodnúť o úhrade trov konania okresným súdom.

Podľa ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. ak predmet sporu nie je oceníteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu.

Predmet konania – ochrana základných ľudských práv a slobôd je v zásade nevyjadriteľná v peniazoch a je nezameniteľná s primeraným finančným zadost'účením, ktoré predstavuje náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch (§ 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd zistil, že aj keď uplatnená suma trov právneho zastúpenia spolu 4 556 Sk je nižšia ako suma vypočítaná podľa citovanej vyhlášky, neodporuje platným právnym predpisom, a preto priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške požadovanej právnym zástupcom sťažovateľa.

Vo zvyšnej časti ústavný súd návrhu na priznanie finančného zadost'učinenia nevyhovel.

Z vyššie uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2003